

૧૩ જુલાઈ ૨૦૧૩

કૃપાકરી પ્રસિદ્ધી માટે

દેશની પહેલી મહિલા વિદ્યાપીઠ- એસઅનડીટીનું કેંદ્રસરકારનું આપનિજનક વિસ્મરણ- રામ નાઈક

મુંબઈ, શાન્નિવાર : "મુંબઈની ગૌરવશાળી એસઅનડીટી મહિલા વિદ્યાપીઠનું અસ્તિત્વજ કેંદ્રસરકાર નકારી રહી છે કે શું ?" આવો સંતપ્ત સવાલ કરતા "દેશની 'પહેલી' મહિલા વિદ્યાપીઠ ઈંડિયા ગાંધી ના નામે રાયબરેલી ખાતે સ્થાપન કરવાની કેંદ્રિય મંત્રી મંડળે ૧૧ જુલાઈ ના રોજ કરેલી જાહેરાત ૨૦૧૪ ની ચુંટણી માટેની તકવાદી , ચાટુકારિતા કરતી જાહેરાત છે, એટલું જ નહીં પણ આ શૈક્ષણિક ઈતિહાસ ની બાબતે અજ્ઞનતા નું પ્રદર્શન કરનારી ઘટના છે," આ મુજબની પ્રતિક્રિયા ભારતીય જનતા પક્ષ ના નેતા અને માજી પેટ્રોલિયમ પ્રધાન શ્રી રામ નાઈક મુંબઈ ખાતે પ્રસિદ્ધ કરેલ અખબારી યાદિ માં વ્યક્ત કરેલ છે.

નિવેદનમાં પોતાની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરતા શ્રી રામ નાઈક કહ્યું છે કે, "૨૦૧૪ ની ચુંટણી પર નજર રાખી કોંગ્રેસ અધ્યક્ષા શ્રીમતી સોનીયા ગાંધી ના રાયબરેલી મતદારસંઘમાં રૂ.૫૦૦ કરોડની મહિલા વિદ્યાપીઠ શરૂ કરવાની કેંદ્રિય મંત્રીમંડળની જાહેરાત તકવાદી છે, એ સ્પષ્ટ છે. આ દેશની 'પહેલી' મહિલા વિદ્યાપીઠ છે તેવું મંત્રીમંડળનું કહેવું સંતાપજનક, ચાટુકારિતા અને ભારતના શિક્ષણ ક્ષેત્રનું અજ્ઞાન પ્રકટ કરનારું છે. ભારતરાન મહર્ષિ ધોડો કેશવ કર્વ એ શાંકપૂર્તિ તરફ આગેકૂચ કરી રહેલી દેશની પહેલી મહિલા વિદ્યાપીઠ 'દિ ઈંડિયન વુમેન્સ યુનિલસર્વિસ્ટી' ના નામે ૧૯૭૬ ની સાલ માં શરૂ કરી, ત્યારબાદ તેનું નામ ૧૯૫૧ માં 'શ્રીમતી નાથીબાઈ દામોદર ઠાકરશી (એસઅનડીટી) વુમેન્સ યુનિલસર્વિસ્ટી' આ રીતે કરવામાં આવી અને તે બાબત નો કાયદો બનાવવામાં આવ્યો. ૧૯૭૮ ની સાલમાં વિદ્યાપીઠનો પદવીદાન સમારંભ મહાત્મા ગાંધી ની અધ્યક્ષતા તળે યોજાયો, અને ૧૯૪૧ ની સાલમાં ડૉ. સર્વપલ્લી રાધાકૃષ્ણનની અધ્યક્ષતા તળે રૌઘમહોત્સવ યોજાયો. ૧૯૫૮ ની સાલમાં વડાપ્રધાન પંડિત નેહરુ ના હસ્તે મહર્ષિ કર્વને ભારતરાન પ્રદાન કરવામાં આવ્યું, ૧૯૬૬ ની સાલમાં વડાપ્રધાન શ્રી ઈંડિયા ગાંધી ની અધ્યક્ષતા તળે સુવર્ણ મહોત્સવ ઉજવાયો, ૧૯૭૬ ની સાલ માં કેંદ્રિય પ્રધાન શંકર દયાળ શર્મા ના હસ્તે હિરક મહોત્સવ નિમિત્તે ટપાલ-ટિકિટ નું પ્રકાશન થયું અને ૧૯૮૧ ની સાલ માં અમૃત મહોત્સવ સંપત્ત થયો." માત્ર ભારતમાં જ નહિં પરંતુ વિશ્વભરમાં સુપ્રસિદ્ધ એસઅનડીટી મહિલા વિદ્યાપીઠ યુનિલસર્વિસ્ટી ગ્રેન્ટ્સ કિભિશન ના માજી અધ્યક્ષ અને વર્તમાન વડાપ્રધાન ડૉ. મનમોહન સિંહ ને માહિતી નતી એવું સમજવાનું ? મહારાષ્ટ્રના 'જાણતા રાજા' કૃષ્ણપ્રધાન શ્રી શરદ પવાર અને ગૃહપ્રધાન સુશિલકુમાર શિંગે નું પણ મંત્રીમંડળની બેઠકમાં આનિશ્ચય લેવાયો ત્યારે ધ્યાન નહોતું કે મહારાષ્ટ્રની ગૌરવશાળી પરંપરાનું દિલ્હીના વાતાવરણમાં તેમને પણ વિસ્મરણ થયું છે ?" આ મુજબનો પ્રશ્ન શ્રી રામ નાઈક કર્યો છે.

"જે એસઅનડીટી વિદ્યાપીઠ ભારતમાં સ્ત્રી-શિક્ષણનું ખાતમુરત કર્યું અને સ્ત્રીઓનું સક્ષમીકરણ કર્યું તે વિદ્યાપીઠ નું કોંગ્રેસના મંત્રીમંડળમાં થયેલું વિસ્મરણ અત્યંત નિષેધાર્થ છે. નિયોજીત વિદ્યાપીઠને જેમણે શિક્ષણક્ષેત્રમાં મુલ્યવાન કામગીરી કરી તેવા શ્રીમતી સાવિત્રીબાઈ હુલે, ભગિની નિવેદિતા, ડૉ.આનંદી જોશી, શ્રીમતી રમાબાઈ રાનડે ના જીવી વિદ્યુધીઓનું નામ આપવું વધુ સમર્પક રહેશે." આ મુજબનું પ્રતિપાદન પણ શ્રી રામ નાઈક કરેલ છે. આ સંદર્ભ વડાપ્રધાન ડૉ. મનમોહન સિંહ અને શ્રીમતી સોનિયા ગાંધી ને પોતે નિષેધાર્થ પત્ર પાઠવ્યો હોવાનું પણ શ્રી રામ નાઈક અખબારી યાદી ના અંતે કહ્યું છે.

(કાર્યાલય સચિવ)

पत्र सूचना कार्यालय

भारत सरकार

मंत्रिमंडल

11-जूलाई-2013 15:18 IST

उत्तर प्रदेश के रायबरेली में इंदिरा गांधी राष्ट्रीय महिला विधवियालय की स्थापना

केन्द्रीय लंग्रिन्डल ने उत्तर प्रदेश में महिलाओं के लिए एक राष्ट्रीय विधवियालय की स्थापना की घोषणा की है। जिसका नाम इंदिरा गांधी राष्ट्रीय महिला विधवियालय होगा। विशेषकर महिलाओं के लिए स्थापित किए जाने वाला यह इस तरह का देश में पहला विधवियालय होगा। यह विधवियालय उत्तर प्रदेश के रायबरेली में स्थापित होगा।

एक विधेयक जिसका नाम इंदिरा गांधी राष्ट्रीय महिला विधवियालय विधेयक-2013 होगा, इसे संसद के आने वाले मौनसून सत्र में प्रस्तुत किया जाएगा। इस विधेयक के पारित होने के बाद विधवियालय के स्थापना के लिए कदम उठाए जाएंगे।

12वीं पंचवर्षीय योजना के दौरान इसकी स्थापना में 500 करोड़ रुपये की लागत आएगी।

इस विधवियालय के उपरि वेहतर रोजगारोन्मुख आधारभूत पाठ्यक्रम और अनुसंधान सुविधा उपलब्ध कराकर देश में महिलाओं के सशोषण विकास के साथ-साथ महिलाओं के सशक्तिकरण में सरकार द्वारा किए जा रहे प्रयासों को बढ़ावा निलेगा।

देश की कुल 121 करोड़ जनसंख्या में से 58.6 करोड़ महिलाएं हैं जिनमें से 9.5 करोड़ महिलाएं उत्तर प्रदेश में हैं।

***

लीणा/आनन्द/शदीद-4064